

Paragraf 49

Ärendenummer TF2024/446

Taxor och avgifter - Vatten och avlopp

Beslut

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta styrdokumentet för taxor och avgifter för Vatten och avlopp från och med 1 januari 2025, daterad 2024-04-25, bilaga 1.
2. Anta höjningen av bruksavgiften med 29 procent från 1 januari 2025.
3. Anta höjningen av anslutningsavgiften med konsumentprisindex på 6,5 procent från 1 januari 2025.

Särskilda yttranden

Ingvar Magnusson (NE) lämnar följande yttrande angående beslutspunkt 2 och 3:

När vi nu ska ta beslut om nya va taxor för 2025 så är jag tyvärr inte trygg med det beslutsunderlag som presenterats inför mötet. Jag tycker att det behövs en bättre specificerad analys och större eftertanke om orsaken till dels det sent uppkomna underskottet för 2023 samt dels till det stora prognostiserade underskottet för 2024. Allt detta för att kunna vidta åtgärder för att minska våra kostnader för 2025 samt för att få ett bättre och mer säkert underlag till beslutet om taxehöjning för 2025. För att vi ska kunna revidera dagens beslut till att KF ska fatta det slutgiltiga beslutet i november ser jag fram emot att denna analys/åtgärdsplan finns framtagen i god tid innan ärendet bereds av KS i oktober.

Lars Engelberg (S), Johan Engwall (S), Marie Ekberg (S), Hans Lövling (S) och Christina Nordgren (V) lämnar följande yttrande:

En höjning av VA taxan med 29 % kommer drabba kommunens medlemmar hårt. Särskilt drabbade blir föreningsliv, allmännyttiga bostadsbolag och privatpersoner. En grupp som redan är hårt ansatt genom inflation och räntekostnader. Socialdemokraterna och Vänsterpartiet vill belysa vikten av denna grupp och att Enköpings kommunen ser till att den kompenseras genom till exempel höjda föreningsbidrag i budgetprocessen. I framtiden bör man även utreda möjligheten att skattekollektivet stöttar VA kollektivet med skattemedel.

Beskrivning av ärendet

Ett nytt upplägg för kommunens taxor och avgifter har tagits fram. Idag finns kommunens samtliga taxor och avgifter samlade i ett enda stort dokument.

För att göra det enklare att arbeta med taxor och avgifter internt, men också för att göra det enklare för kommunmedlemmarna att hitta bland kommunens taxor och avgifter föreslås ett nytt upplägg. Istället för att kommunen har taxor och avgifter samlade i ett stort dokument föreslås kommunen ha taxor och avgifter uppdelade i flera olika styrdokument. Varje styrdokument ska avse ett taxeområde.

Det kommer att göra det enklare för kommunmedlemmarna att orientera sig bland kommunens taxor och avgifter. Precis som tidigare kommer kommunens taxor och avgifter att ligga samlade i författningssamlingen på externa webben, dock i form av olika styrdokument.

Ytterligare en föreslagen förändring är att styrdokumenterna, och därmed taxorna/avgifterna, ska gälla tillsvidare. Detta medför att styrdokumenterna inte behöver behandlas på kommunfullmäktige varje år, om inte taxorna/avgifterna ska ändras. Vidare finns det möjlighet för kommunfullmäktige att reglera i styrdokumenterna att nämnden får delegation på att indexuppräknas vissa taxor och avgifter.

Tekniska nämnden har utifrån ovanstående upplägg tagit fram ett förslag på styrdokument.

Samhällsbyggnadsförvaltningens bedömning

Vatten och avlopp är ett av förvaltningens sju taxeområden.

Förvaltningen bedömer att taxor och avgift ska utgå för vatten och avlopp i enlighet med styrdokumentet, bilaga 1. Beskrivning av taxorna sker i bilaga 2.

Verksamheten för vatten- och avlopp finansieras genom bruksavgift och anläggningsavgift i enlighet med Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Vi följer även svenskt vattens basförslag som är standard för branschen. VA-verksamheten är en lagstyrd verksamhet. Överskott och underskott av avgiftsuttaget regleras över en treårsperiod i enlighet med Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster. Underskott som genereras måste återställas. Taxan ska finansiera nödvändiga kostnader, om inte skattemedel ska finansiera eventuellt underskott.

Verksamheten för vatten- och avlopp arbetar med en flerårig prognos för hur taxorna bör utvecklas och för att kostnaderna ska täckas av taxorna. Detta för att möta långsiktigt behovet av löpande drift, underhåll och investeringar. Det finns därför en prognos för taxeutvecklingen som är kopplad till kommunens långsiktiga investeringsplan och budget.

Brukningsavgiften ska täcka kostnader för planering, drift och förnyelse av VA-verken samt planering, drift, underhåll och förnyelse av distributionsnätet samt skyddet av hela VA-anläggningen. Taxeprognosen för brukningsavgiften tar hänsyn för att tillväxt enligt gällande översiktsplan, nyinvesteringar och underhållsskuld samt framtida underhåll. VA-avgifterna ska täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-verksamheten i kommunen. Fördelningen av avgifterna skall ske utifrån vad som är skäligt och rättvist enligt den så kallade nyttoprincipen med en social kostnadsfördelning.

Ökad inflation och räntekostnader har påverkat verksamheten drastiskt. Föreslagen VA-taxa år 2023 och 2024 tog inte höjd för de kostnadsökningar som skett snabbt inom branschen till följd av omvärldsläget. Ökade intäkter krävs för att betala tillbaka underskott från år 2023 och det underskott som kommer ske år 2024, samt för att möta framtida kostnader som kommer av lagstiftning för en robust och trygg dricksvattenförsörjning, ändamålsenlig avloppshantering, tillväxtmål och för att upprätthålla en god service till abonnenterna.

Eftersom självkostnadsprincipen gäller, behöver taxan höjas i enlighet med det underuttag som generat underfinansiering av VA-verksamheten år 2023 och även budgeterat för 2024. Nödvändigt är en taxeökning, med anledning av lagkrav och för att verksamheten ska säkerställa statusen av VA-anläggningar. Se bilaga 2 för mer information.

Brukningsavgifter inom vatten- och avloppsverksamheten (VA) föreslås att höjs med 29 % för år 2025 jämfört med avgiftsnivåer för år 2024. Detta innebär en höjning från 11 011 kronor per år till 14 204 kronor per år för en normal villa (typhus A).

Anläggningsavgifter för fastigheter föreslås höjas med index på 6,5%. Anläggningsavgifterna ska täcka de nuvarande och kommande kostnaderna i planerade projekt.

Bilaga 1: Styrdokument – Taxor och avgifter för Vatten och avlopp

Bilaga 2: PM – Taxor och avgifter för Vatten- och avloppsverksamheten

Samhällsbyggnadsförvaltningens förslag till tekniska nämnden

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta styrdokumentet för taxor och avgifter för Vatten och avlopp från och med 1 januari 2025, daterad 2024-04-25, bilaga 1.
2. Anta höjningen av brukningsavgiften med 29 procent från 1 januari 2025.

3. Anta höjningen av anslutningsavgiften med konsumentprisindex på 6,5 procent från 1 januari 2025.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

Tekniska nämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. Anta styrdokumentet för taxor och avgifter för Vatten och avlopp från och med 1 januari 2025, daterad 2024-04-25, bilaga 1.
2. Anta höjningen av bruksavgiften med 29 procent från 1 januari 2025.
3. Anta höjningen av anslutningsavgiften med konsumentprisindex på 6,5 procent från 1 januari 2025.

Beslutsgång

Ajournering över lunchen innan beslut mellan klockan 12.00-13.15.

Kopia till:
Kommunfullmäktige för åtgärd